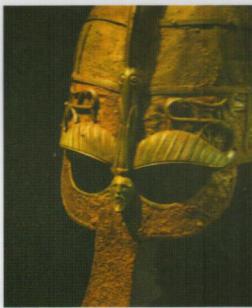
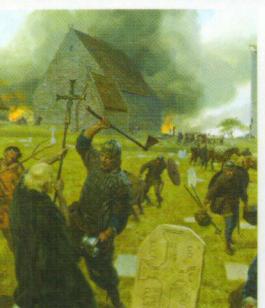
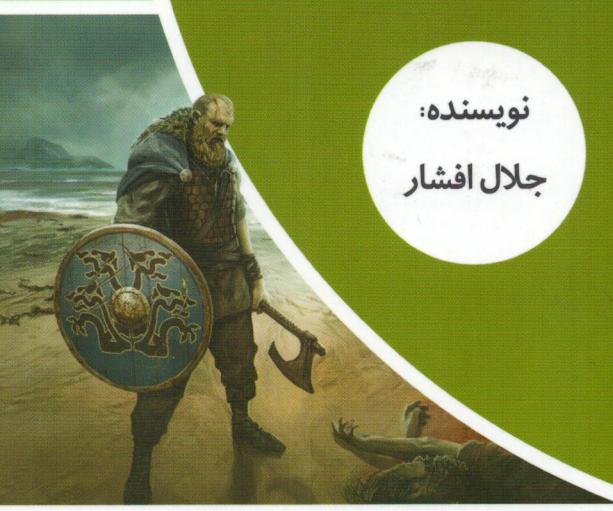

سایه چند قرن وحشت و غارت بر اروپا

عصر وایکینگ‌ها

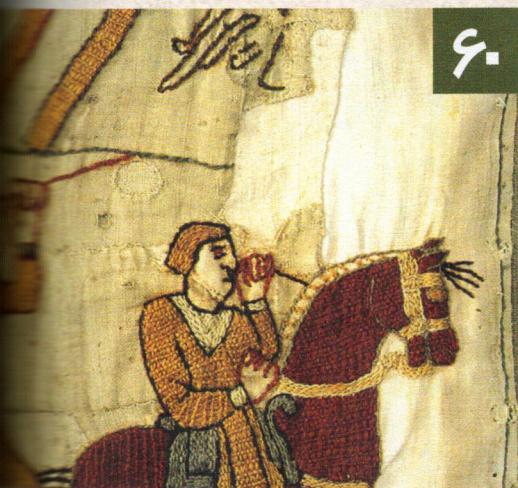
نویسنده:
جلال افشار

۹
۸
۷
۶

۲۴

۶.

۷۵

- زنگ روزمره**
- ۷۴ زندگی وایکینگ
 - ۷۸ باورها، آیین و سنن
 - ۸۴ وایکینگ‌ها
 - ۸۴ محل زندگی وایکینگ‌ها
- پایان وایکینگ‌ها**
- ۹۲ پایان عصر وایکینگ‌ها

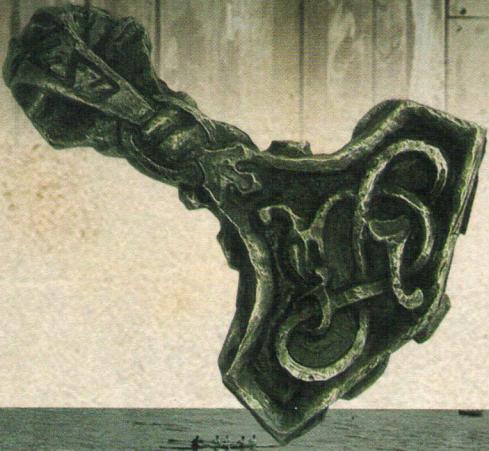
- سراج از وایکینگ‌ها**
- ۸ مهاجمان وایکینگ
 - ۱۰ سفرهای وایکینگ‌ها
 - ۹ وایکینگ‌های تاجر

- راصدگاه وایکینگ‌ها**
- ۱۶ ریشه‌های اقوام
 - اسکاندیناوی
 - ۲۰ در گذر زمان

- کاشمان وایکینگ**
- ۲۴ کاشفان جسور

- غارت و تجارت**
- ۳۶ تاجران سنتگدل
 - ۳۸ اروپا بیدار می‌شود
 - ۴ غار تگران دست به جیب
 - ۴۶ مالیات دانمارکی
 - ۴۸ وایکینگ‌های دادر
 - دریای خزر

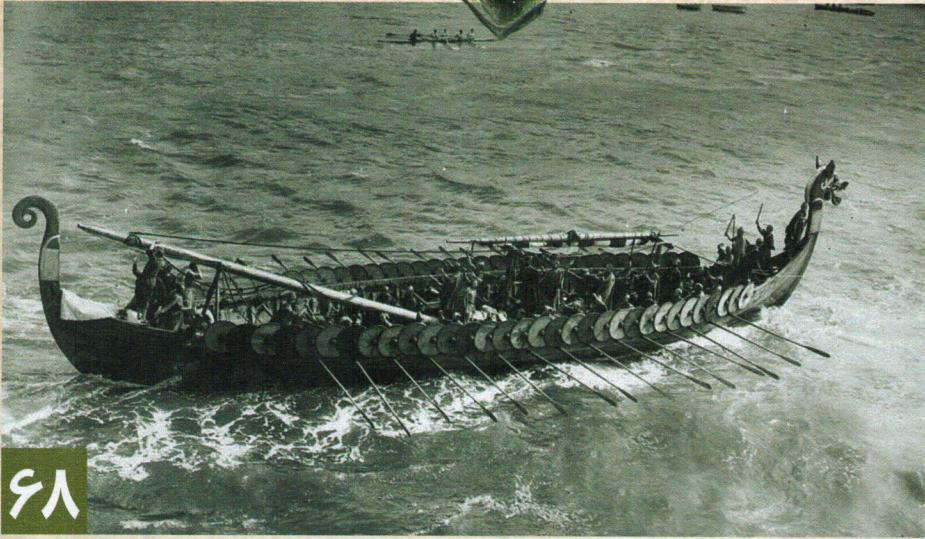
- استعمار وایکینگ**
- ۶۰ مستعمرات برون مرسی
 - ۶۸ دنیای وایکینگ‌ها

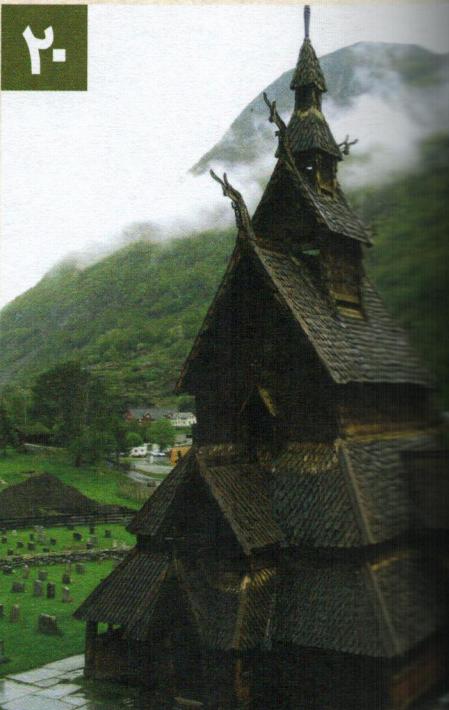
٣٤

٣٥

٣٦

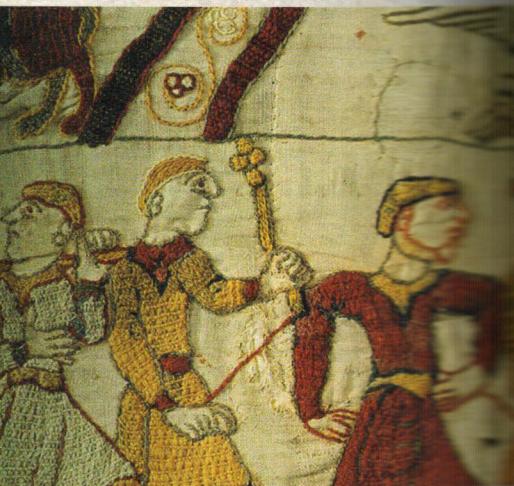
٣٧

٣٨

٣٩

٣٨

وایکینگ‌ها، مردانی که با خون تجارت می‌کردند

مهاجمان وایکینگ

بادیان عظیم و سفید کشته، توسط باد خشن اقیانوس اطلس شکاف برداشت؛ اما کشتی همچنان به سفر دریایی خود ادامه می‌داد. کشتی جنگی دراز و براق ساخته شده از جوب مستحکم بلوط و پرشده از آب در رای طوفانی، موج‌های سهمگین رادر هم می‌شکست. مردان روی عرشه، در صفو منظم، بازوهای قدر تمندشان نقلامی کردند تا کشتی را زابدای موج‌های سرکش به پیش برآوردند. نیروی بازی این مردان، کشتی را به ساحل رساند. چنگ‌جویانی مسلح به نیزه‌های تیز و ترهای سنتگن، بالپاس‌های کوتاه پیشی، از کشتی به ساحل روان شدند. با صدای بلند، یکی از این مردان شمشیرش را به آسمان پرده، فریاد باد خشن و بقیه در پاسخ به او نعره کشیدند. سپس همگی با وجود باد خشن به بالای تپه دویدند. مقصد آن‌ها یک صومعه‌ی ساحلی پراز طلا، الماس و غذاست که تنها تعدادی معدود از اهالی ساکت و بی خبر از آن دفاع می‌کنند. این تصویر متاجوانان بی‌رحم که به صومعه‌های بی دفاع پورش می‌پرند و آن‌ها را غارت می‌کرند، اولین تصویری است که از کلمه‌ی وایکینگ به ذهن می‌رسد. تصویر مردان قبیله‌ی نورس به عنوان تجاوزگران و غارتگران، انقدر پررنگ است که معمولاً فراموش می‌شود خود کلمه‌ی وایکینگ به معنای «رفتن به سفر» است. باور این فرضیه که وایکینگ‌ها چیزی جز دریانی دریایی که از ضعف‌عامی در دیده‌اند نبوده‌اند، ساده است و البته این

وایکینگ‌ها همچون دزدان دریایی خون‌ریزی تصویر شده‌اند که روس‌تاییان بی گناه را غارت می‌کردند. با این حال وایکینگ‌ها تجارتی سود آور بر آب‌ها داشتند. آنها در زمان خودشان به طور قطع مردانی بی‌رقیب در جنگیدن بودند. آنچه باعث می‌شد وایکینگ‌ها این گونه با تهور و شجاعت مبارزه کنند، احتمالاً انگیزه‌هایی فوق العاده بوده. انگیزه‌هایی که باعث ماجرای عجیب و غریب در آنها نیز شده بود. هنوز میان محققان دریاره این انگیزه‌ها اختلاف وجود دارد. اما آنچه قطع‌عامی دانیم این است که در عصر وایکینگ‌ها کسی یارای برابری قدرت با آنها را در جنگاوری نداشته است.

وایکینگ‌ها چطور آماده حمله می‌شدند

۱

آماده‌سازی

وایکینگ‌ها بدون شناخت قبلی حمله نمی‌کردند، بلکه حملاتشان با جزیات زیادی از قبل برنامه و نیزی شده بود. اینتا یک هدف ضعیف را در امتداد ساحل شناسایی می‌کردند.

۲

جمع کردن اسب‌ها

کشتی‌های شکلی طراحی شده بودند که می‌توانستند حتی از سریال‌ابی‌های رودخانه هم گذر کنند. اما اگر هدف حمله‌ها خیلی از آب دور بود، کشتی‌های رترک می‌کردند و با اسب‌های اششان به ادامه سفر می‌رفتند. اگر در کشتی از قبل اسی همراهشان نبود، به رستاهی اطراف حمله می‌کردند و اسب‌های آنان را جمع آوری می‌کردند.

۳

حملات ناگهانی

راهبان‌ها هیچ شناسنی در رود روبی با وایکینگ‌ها نداشتند. آنها با یک حمله ناگهانی مردان مقسوس صومعه را قتل عام می‌کردند.

۴

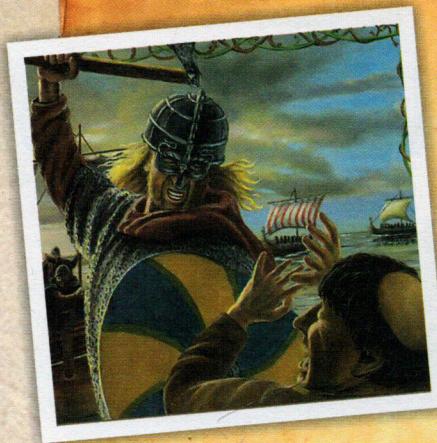
سرقت و آتش زدن

وقتی که کار وایکینگ‌ها با راهبان تمام می‌شد، آن‌ها هرچه راهی توanstند به یقمه‌هایی بر دند و غارت می‌کردند. وایکینگ‌ها علاوه بر کالاهای گران‌بها، چیزهایی مثل اثواب غذا را هم غارت می‌کردند.

۵

فرار

با برستگین‌زندانیان و غنایم، وایکینگ‌ها به سوی کشتی‌های ازمی گشته‌اند تا پارشان را سوار کشته و ساحل را ترک کنند. آن‌ها طلاها، الماس‌ها و نشان‌های اگران بهارا می‌فروختند. راهبهای زندانی هم در بازار برگان با قیمت بالایی به فروش می‌رسیدند.

حمله به لندیسفارن

لندیسفارن یک جزیره‌ی مقدس در شمال شرقی انگلستان بود که یکی از مراکز مسیحیت در قرون وسطی تلقی می‌شد. با وجود حمله‌ی وایکینگ‌ها به صومعه‌ی این جزیره موجی از ترس را برای تملی مسیحیان نهاد. دنیاگردی انجا پوشش بر دند و کلیسا اغارت و قتل عام کردند. این حمله اولین حمله‌های وایکینگ‌ها نبود، اما یک تهاجم غیرعادی بود، جراحت حمله‌ی قلب مسیحیت در شمال اروپا به شمار میرفت. یک تاریخ‌نویس آن حصر نوشت: «هر گز چنین رنج و حشمتی از جماعت کفار بر بریتانیا دیدار نشده بود. این کفار خون قیسان را بر محارب ریختند و جنائزهایشان را در معبد زیر لگه‌هایشان پایمال کردند». در سال ۷۹۳ میلادی یک گروه از دنیوردان وایکینگی که در نزدیکی شمال شرق انگلستان کشتیرانی می‌کردند، به یک صومعه‌ی مسیحی در لندیسفارن (Lindisfarne) هجوم آوردند. برای وایکینگ‌ها، این ساختمان سرشوار بود از گنج‌های گران‌بهایی که تیارا دست می‌رفت و برای انگلیسی‌های این حمله بسیار شوک‌آور و آغازگریلای تهاجم‌های مکروه وایکینگ‌ها بود.

این حملات پراکنده اما خشن در سواحل سواحل انگلستان ادامه پیدا کرد و در سال ۸۵۵ ارتاشی باتام «هیشن بزرگ» به سرچانیا رسید. ارتاش باقدرت و شتاب راهش را باتصرف شهرها از میان کشوار باز کرد. جنگجویان اسکاندیناویایی،

اجناس بالرزش خود را بزیر عباهاشان قایم کردند؛ امادرهای صومعه خیلی قبل تر فروریخته بودند و حالا متزاوzen اینجا کنار راهبان بی‌دفع بودند. این متزاوzen مردان غول پیکری بودند، بزرگ‌تر از هر مردی که راهبان سریزی به عمرشان دیده بودند یا موهای پریشان و بلند سلاح‌هایی قادرمند در دست اشان. آن‌ها بدن راهبان را با ضربات مهلهکی می‌شکافتند و بدخی برای جانشان التمس می‌کردند و برخی حتی فرست‌التمس کردن هم پیدانی کردند. مانی برای مذاکره بودند چطربه می‌توان با این خشونت محض مذاکره کرد در فضای هم‌گونه، خون، ضربات شمشیر و تبر موج می‌زد. تنها یک راهب موفق به فرار از قتل عام شد. او بسرعت از لبه‌لای مجسمه‌ها راه خودش را باز کرد و در میان چمن‌های بلند بیرون صومعه پنهان شد از لبه‌لای چمن‌ها، جنازه‌هایی دید که از درهای خاله‌اش به بیرون پرتاب می‌شدند. همین طور شاهد پرتاب کردن مردان زنده از بالای تپه‌های درون دریا بود. دیوارهای مقدس صومعه حلال آتش شعله‌ور شده بودند و باد گرمش در تاریکی لغزان بر صورت راهب شلاق می‌زد. در دستان بی‌حسن یک جام طلایی بود. تهاجم فوق شده بود این جام طلایی را از دستان متزاوzen حفظ کرد. تمامی کالاهای گران‌بها دیگر گونی گونی در کشتی مهاجمان بارشند. کشتی به همان سرعی که ظاهر شده بود، از ساحل دور شد و به درون سیاهی فرورفت. ■

غیر قابل انکار است که چنین اتفاقی افتاده؛ متزاوzen وایکینگی از اسکاندیناوی به سواحل جزایر بریتانیا یا حتی دور تصرف کردند. در این سفرها وایکینگ‌ها اسکان را می‌کشند و اموالشان را غارت می‌کردند. گفته شده که در سرزمین‌های وایکینگ‌ها مردمان شهرها از اضطراب غارت شدن ماستاب اموال خود را از ترس متزاوzen بی‌رحم در خاک دفن می‌کردند. با این وجود، این تنها تیسی از داستان است. و چیز باعث قدرت وایکینگ‌ها شد؛ یکی از محلهای خصم‌انشان بود دیگری تجارت وایکینگ‌ها نه تنها مناطق فحش شده، مستمررات تأسیس می‌کردند، بلکه مسیرهای قدرتمندی برای تجارت ایجاد کردند که به آن‌ها کمک کرد یکی از ثروتمندترین اقوام جهان بیشتر اوقات سال، همان وایکینگ‌هایی که شهرها را غارت می‌کردند بروی زمین‌های به شکل حستگی ناپذیری زحمت می‌کشیدند. آن‌ها همین طور زیورالات پیچیده و بالارزشی را برای تأمین سرمایه و شکوفا کردن تمدنشان می‌ساختند وایکینگ‌ها در ظلمات شب به ساحل رسیدند. تاریکی شـ آن قدر غلیظ بود که راهبهای اکشتی را زد دور ندیده بودند و حلا راهبه‌امی دانستند که برای کمک خواستن، خیلی دیر شده. یک راهب در راه رهایی دید و بقیه را از خواب با فریاد بیدار می‌کرد: «دویها اینجا هستند در راهنداده راهنداده!» برخی از راهبه‌ها شروع به فریاد کشیدند برای کمک کردند و برخی دیگر دست به کار شدند و

وایکینگ‌ها به خاطر تخصص در ساختن کشتی، توانستند از هر تمدنی در زمان خودشان به مناطق دورتری سفر کنند

سفرهای وایکینگ‌ها

قرن‌ها پیش از این که کریستف کلمب، قاره‌ای را که امروز به نام «آمریکا» می‌شناسیم، کشف کند، اقیانوس اطلس همچون حیاط خلوت وایکینگ‌ها بود. آن‌ها با تسلط بر سیستم رودخانه‌های روسیه حتی به خاور میانه هم رسیدند. این سفرهای حیرت‌انگیز به آنان کمک کرد تاریخ‌بران جهان در حال رشد جدید باشند و این تمدن جدید وایکینگی تنها و تنها بر اساس یک سازه شکل گرفت: کشتی.

همین ریسک‌بازی دریانوران وایکینگی بود. در پایان قرن هشتم میلادی، دریانوران وایکینگی تهاجمی به انگلستان را شروع کردند که برای همیشه سرنوشت آن جزیره را تغییر داد. در سال ۸۶۰ میلادی تا جایی پیش از این که باعث تهاجم به قسطنطینیه شد. تقریباً ۲۰ سال پس از آن در سال ۸۸۵ میلادی، کشتی‌های وایکینگ‌ها به شهر بزرگ پاریس حمله کردند. تأثیر این جنگ‌های تاریخی هنوز در جهان امروز احساس می‌شود.

تمامی جامعه‌ی وایکینگ‌ها به واسطه کشتی‌ها رشد کرد. کشتی‌هایی که حالا بزرگ‌تر و باشتاب‌تر از گذشته هم بود. این کشتی‌ها به مرور زمان ساختشان بهتر می‌شد تا در برابر موج‌های خشمگین و خروشان اقیانوس اطلس و فراز و نشیب رودخانه‌ها مقاومت بیشتری کنند. همین کشتی‌های قدر تمدن و خوش‌ساخت بودند که برای مسافرانشان مستعمرات بسیاری در سراسر جهان فراهم کردند. به همین خاطر ساخت و نگهداری از این کشتی‌ها، رکن اساسی جامعه وایکینگ‌ها بود.

وایکینگ‌ها با استفاده نیروی عظیم دریابی خود در سواحل اروپا تجارت می‌کردند. در حالی که همان زمان بریتانیا تهاجم مجموعه‌ای از پادشاهی‌های پراکنده بود که حتی توانایی دفاع از مرزهای خود را هم نداشتند. دریانوران وایکینگی می‌دانستند که معمولاً سفر از راه دریا آسان‌تر از سفرهای زمینی است، چراکه برخی از سفرهای یک‌ماهه‌ی زمینی، در دریا پنج روزه به پایان می‌رسید. آن‌ها زاین مسئله به نفع خود سود می‌بردند. وایکینگ‌ها به سرزمین‌های دورتر و عجیب‌تری سفر کردند که تیجه‌اش انتشار تمدن وایکینگی به ایسلند، گرینلند و حتی به کانادا و آمریکای شمالی شد.

تصویر کشتی‌های بلند وایکینگ‌ها با سازه‌ای به شکل یک اژدهای خشمگین بر سر کشتی که از لابلای موج‌های خروشان گذر می‌کرد، بی‌شک تصویری الهام‌بخش برای نقاشان آن صورت داد. اما آناتی که سوار بر کشتی بودند، زندگی مسورو کننده‌ای نداشتند. هیچ سرپناهی در شب‌ها، دریانوران از تور ماهیگیری به عنوان سرپناهی برای خواب استفاده می‌کردند. دریانوران از سرمازیر پتوها یا درون کیسه‌خواب‌هایی از جنس پوست حیوانات می‌لرزیدند. تنها غذای آنان گوشت خشک شده یا نامکین بود که با آب یا شیر ترش می‌خوردند. معمولاً غرق شدن کشتی‌ها به عنوان یک تراژدی بزرگ دیده نمی‌شد، چراکه این واقعه در سفرهای بلند انتظار می‌رفت. هیچ نیروی کمکی برای کشتی‌های غرق شده فرستاده نمی‌شد، چون کسی از این کشتی‌ها تاهفته‌ها، ماهها و شاید حتی سال‌ها خبری نداشت. گم شدن تعداد قابل توجهی از کشتی‌ها در اقیانوس بی‌رحم اطلس، امر غیرعادی نبود. وقتی که اریک قرمز به گرینلند سفر کرد، تنها کشتی از ۲۵ کشتی اش سالم به مقصد رسیدند. با این وجود چیزی که باعث کشف گنج‌های بازارش و تجارت در پهنه‌ای سواحل جهان شد،

سازه‌های ترسناک بر سر کشتی‌ها
جلوی کشتی معهدهای اطراف سریک‌حیوانات را شیده شده قرار می‌گرفت که ترکیبی از سریک از دهان و یک‌مار بود. این سرها قابل برداشتن بودند و فقط هنگام رسیدن به ساحل جلوی کشتی کار گذاشته می‌شدند. چراکه در چنین سفر دریابی ممکن بود آسیب‌بینند.

وایکینگ‌های شور

با ترسناک‌ترین غار تکران اسکان‌دیناوی آشنا شوید

اریک قرمز: ۹۵۳-۱۰۰۳
مشهور به خاطر تغییر شدن از ایسلند به جرم قتل سفر او به گرینلند برای تصرف آن مشهور است.

گوترو: تاریخ تولد نامعلوم ۸۹۰

مشهور به خاطر جنگ علیه پادشاه ساسکسون‌های غربی، آفریک‌کبیر

ایستگوار: مسافر سرمه‌های دور تاریخ تولد و مرگ: نامعلوم مشهور به خاطر غارت سوالی دریای خزر

رودولف: هر الحسن تاریخ تولد: نامعلوم ۸۷۳-۸۷۴ مشهور به خاطر هبری حملات بر بریتانیا، فرانسه و آلمان

پاروهای سرعت

طول این پاروهای نسبت استفاده‌ای از آن‌ها متفاوت بود. هیچ جای نشستنی در کشتی‌های وایکینگی تعبیه نمی‌شده برای همین پاروهان را روی جعبه‌های آکوچه می‌نشستند. پاروهای نسبتاً طول استفاده‌ای شنیدن در رودخانه‌ها یا نزدیکی ساحل این سرعت گرفتند. تأثیر این جنگ‌های تاریخی هنوز در از جادر آورده، در کشتی‌انبار می‌کردند.

جای پاروها
حفره‌هایی در امتداد دو طرف کشتی قرار داشت که برای جاده‌ان پاروهای اسپرها استفاده می‌شد. از اسپرها تهاجد نبود و وقتی که کشتی ثابت بود، اسفاده می‌کردند. چراکه در دریای موج اخطار از دست دادن این اسپرها گران‌جهابسیار بود.

جهت‌یابی

پیش از آن که بزرگ‌ترین کاشفان جهان متولد شوید، وایکینگ‌هاراهشان را بدن قطب‌نما یا مامور به سیاری از نقاط جهان پیدا کرده بودند. آن‌ها با استفاده از طبیعت و موقعیت ستاره‌ها، خوشید باختی رنگ دریا و حرکت موج‌ها مسیر خود را پیدامی کردند؛ مثلاً حرکت موج‌ها کمک‌می‌کرد به فهمند که چه قدر به ساحل نزدیک‌اند.

وقتی که سفر تمام می‌شد، دریانوردان قصه سفرشان را برای کسانی که آرزوی دریانوردی داشتند، بازگو می‌کردند. این داستان‌ها همچون خردی باستانی تانسل‌ها بعد سینه‌به‌سینه منتقل می‌شدند.

تمامی ابزارهایی که وایکینگ‌ها استفاده می‌کردند و استه به خورشید بود. برای مثال، ظهره‌ای زیک‌تخته‌ای سایه‌خورشید استفاده می‌کردند تا مطمئن شوند که کشتی در مسیر درست قرار دارد. یک سنگ خورشیدی هم در روزهای مهی استفاده می‌شد که نسبت به موقعیت خورشید پشت ابرها تغییر رنگ می‌داد.

بادبان ابریشم

کشتی‌های بلندیک‌بادان بزرگ‌دله متری داشتند. هیچ بادبان برای بررسی از آن زمان ناقی نمادند. اما این بادبان‌ها احتمال از ابریشم ساخته می‌شدند. برای حفظ ایستادگی بادبان وقتی که خیس می‌شد، از نوارهایی چرمی به شکل متقاطع استفاده می‌کردند.

تنهی چوبی

شیوه‌ساخت‌تمامی کشتی‌های وایکینگ شبیه هم بوده است. آن‌ها با استفاده از الوراهای بلوط یا کاج که بر روی هم قرار می‌گرفتند، کشتی‌ها را می‌ساختند. سپس رُخنه‌های کشتی‌هارا با ابریشم قیر انداخت و خرچوانات می‌پوشانند.

تیرتۀ کشتی

تیرتۀ کشتی، اولين چیزی بود که برای کشتی ساخته می‌شد و به کشتی استقامت زامرا از ایران آب می‌داد و به جهت‌یابی کمک‌می‌کرد. گاهی اوقات یک تیر تک‌کشتی اضافی هم ساخته می‌شد که در نقش ضربه‌گیر به هنگام کشیدن کشتی در ساحل عمل می‌کرد.

پاروی هدایت کننده

این پاروی مسطح که باید «استیربور» شناخته شده بود، به انتهای سمت راست کشتی متصل بود. از آن برای هدایت‌کشتی استفاده می‌شد و به نسبت محل‌های مدن ر امروزش، برای هدایت کردن به شریوی فیزیکی زیادی نیاز داشته.

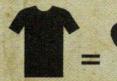
انبار کوچک

کشتی‌های بلند برای حمل‌ترین زیادی داشتند. بودند و نیاز بسیار زیادی داشتند. به همین علت این کشتی‌ها رفیت کمی برای حمل آذوقه داشتند و بیشتر فضای کالاهای بارانه و غنیمت‌های جنگی اختصاص داده می‌شد. کشتی‌های تجاری ظرفیت بیشتری برای بار و حتی فضای حیوانات زنده داشتند.

ارزش کالاهادر تجارت وایکینگ‌ها

یک بردی زن
برابر یک گاو
و چش و یک گاو
ماده

یک زره فولادی
برابر دو اسب

یک اسب برابر سه گاو ماده

